

Macroeconomic Analysis Briefing

หมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู :
กรณีพิพาทญี่ปุ่น-จีน และผลกระทบต่อไทย

Fiscal Policy Office

Oct 9th 2012

www.fpo.go.th

Fiscal Policy Office

Photo Credit : ไทยรัฐ, กรมประชาสัมพันธ์, www.tofugu.com

MACROECONOMIC ANALYSIS BRIEFING

ส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

วันที่ 9 ตุลาคม 2555

บทวิเคราะห์เรื่อง หมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู: กรณีพิพาทญี่ปุ่น-จีน และผลกระทบต่อไทย¹

บทสรุปผู้บริหาร

- จีนและญี่ปุ่นถกเถียงกันมาอย่างยาวนานในเรื่องกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะเตียวหยูหรือหมู่เกาะเซนกากุตั้งแต่สงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 ทั้งนี้ ประเด็นที่ก่อให้เกิดกรณีพิพาทในปัจจุบัน คือ รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศซื้อหมู่เกาะดังกล่าวจากเอกชนชาวญี่ปุ่น ซึ่งสร้างความไม่พอใจแก่จีนและก่อให้เกิดการประท้วงการกระทำของรัฐบาลญี่ปุ่นในจีน
- ความขัดแย้งระหว่างจีนและญี่ปุ่นขยายวงกว้างจากระดับรัฐบาลลงไปถึงระดับประชาชน อาทิ การระงับการเดินทางไปท่องเที่ยวระหว่างกัน แนวโน้มที่จะระงับการลงทุนและเคลื่อนย้ายแหล่งการผลิตออกจากกัน การประท้วงอย่างรุนแรงของจีนโดยเข้าทำลายทรัพย์สิน บริษัท และร้านค้าสัญชาติญี่ปุ่นที่ตั้งอยู่ในจีน และการเพิ่มอุปสรรคในการตรวจสอบสินค้านำเข้าของจีนจากญี่ปุ่น เป็นต้น สร้างความกังวลต่อนานาประเทศต่อเศรษฐกิจโลก เนื่องจากประเทศทั้งสองเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจอยู่ในสามอันดับแรกของโลก
- การระงับการลงทุน การท่องเที่ยว ฯลฯ ระหว่างจีนและญี่ปุ่น จะทำให้เงินทุน นักท่องเที่ยวจากจีนและญี่ปุ่นที่มีแผนจะดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างกันเปลี่ยนแผนไปยังแหล่งเศรษฐกิจอื่นๆ ใกล้เคียงทดแทน อาทิ เอเชีย รวมถึงไทยด้วย ก่อให้เกิดผลดีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยในแง่ดังกล่าว

1. ข้อมูลพื้นฐาน

ภาพที่ 1 หมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู

หมู่เกาะเซนกากุ (尖閣諸島) หรือชื่อในภาษาจีนว่าหมู่เกาะเตียวหยู (钓鱼岛) เป็นหมู่เกาะที่ไม่มีคนอาศัยอยู่ อยู่ในทะเลจีนตะวันออกทางตะวันออกเฉียงเหนือของไต้หวัน ใกล้กับหมู่เกาะริวกิวและเกาะโอกินาวาของญี่ปุ่น ตามประวัติศาสตร์ หมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู เคยอยู่ภายใต้การปกครองของหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นจีน อังกฤษ ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ หมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู มีทั้งสิ้น 8 เกาะ มีพื้นที่รวม 6.27 ตารางกิโลเมตร โดยคาดว่ามีความสำคัญ คือ น้ำมันดิบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในความขัดแย้ง

ที่มา: ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 2 ตุลาคม 2555

¹ ดร. พิมพ์นารา หิรัญกลี เศรษฐกรชำนาญการ นางสาวอรจนา ปานกาญจน์โณภาส เศรษฐกรปฏิบัติการ นางสาวพิรพรรณ สุวรรณรัตน์ เศรษฐกรปฏิบัติการ และนางสาวภัทราพร คุ่มสะอาด เศรษฐกรตรี ขอขอบคุณ ดร.ศรพล ตุลยะเสถียร ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค และดร.กุลยา ตันติเตมิท ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค สำหรับคำแนะนำ

MACROECONOMIC ANALYSIS BRIEFING

ส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

2. จุดเริ่มต้นความขัดแย้ง

วันที่ 14 มกราคม 2438 (ค.ศ.1895) (ระหว่างสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1) ญี่ปุ่นเริ่มปกครองเกาะเซินกาคุ/เตียวหยู โดยจัดให้หมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู อยู่ในจังหวัดโอ๊กินาวา (จังหวัดที่ตั้งอยู่ทางใต้สุดของญี่ปุ่น) โดยอ้างว่าญี่ปุ่นได้สำรวจหมู่เกาะดังกล่าวในปี พ.ศ. 2427 (ค.ศ. 1884) และพบว่าเป็นดินแดนที่ไม่มีเจ้าของ (Terra Nullius) และไม่มีหลักฐานใดระบุว่าดินแดนดังกล่าวอยู่ภายใต้การปกครองของจักรวรรดิต้าชิง (Qing Empire)

ต่อมาในเดือน เมษายน 2438 หลังจากที่จีนแพ้สงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 ทั้งจีนและญี่ปุ่นได้ลงนามในสนธิสัญญาชิโมโนเซกิ (Shimonoseki Treaty) ซึ่งมีใจความสำคัญว่าจีนจะยกเกาะฟอร์โมซา (Island of Formosa) หรือเกาะไต้หวันในปัจจุบัน และหมู่เกาะอื่นๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง หรืออยู่ภายใต้การปกครองของหมู่เกาะฟอร์โมซา/ไต้หวัน รวมถึงเกาะเซินกาคุ/เตียวหยู ให้อยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น

หลังจากที่ญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) สนธิสัญญาดังกล่าวถูกแทนที่ด้วยสนธิสัญญาซานฟรานซิสโก (San Francisco Treaty) ซึ่งเป็นการลงนามระหว่างสหรัฐฯ และญี่ปุ่น โดยมีใจความสำคัญว่า ญี่ปุ่นจะยกเลิกการปกครองเกาะฟอร์โมซา/ไต้หวัน และเกาะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ภายใต้การปกครองของเกาะฟอร์โมซา/ไต้หวัน อย่างไรก็ตาม เกิดกรณีถกเถียงกันระหว่างทางการญี่ปุ่น จีน และไต้หวัน ว่าหมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู ถือเป็นเกาะที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ภายใต้การปกครองของเกาะฟอร์โมซา/ไต้หวัน หรือไม่

ทั้งนี้ ญี่ปุ่นอ้างว่า ตามมาตรา 3 ของสนธิสัญญาซานฟรานซิสโก หมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู อยู่ภายใต้การบริหารของสหรัฐฯ โดยเป็นส่วนหนึ่งของหมู่เกาะนันเซอิ โชโต (Nansei Shoto) และในอดีตจีนไม่ได้แสดงท่าทีโต้แย้งสถานะของหมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู ที่อยู่ภายใต้การบริหารของสหรัฐฯ แต่อย่างไร โดยญี่ปุ่นกล่าวว่าจีนเริ่มมีจุดยืนไม่เห็นด้วย และต้องการยึดครองหมู่เกาะดังกล่าว หลังจากทีผลการสำรวจดินแดนบริเวณหมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู ในปี พ.ศ. 2511 (ค.ศ. 1968) บ่งชี้ความเป็นไปได้ที่จะเป็นแหล่งทรัพยากรน้ำมัน

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2525 (ค.ศ. 1972) สหรัฐฯ ได้ยุติการยึดครองจังหวัดโอ๊กินาวา และหมู่เกาะริวกิว ซึ่งมีหมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู รวมอยู่ด้วย

3. จุดยืนของแต่ละประเทศคู่กรณี

1) **จุดยืนจีนและไต้หวัน** ทั้งสองประเทศ กล่าวแสดงสิทธิความเป็นเจ้าของหมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู โดยอ้างเหตุผลดังต่อไปนี้

- ได้ค้นพบและบันทึกหมู่เกาะดังกล่าวไว้ในแผนที่การเดินทางไว้ก่อน

- หมู่เกาะดังกล่าวเป็นชายแดนนอกชายฝั่งของจีน เพื่อใช้ในการป้องกันโจรสลัดญี่ปุ่น (Wokou) ในระหว่างปี พ.ศ. 1911 – 2454 (ค.ศ. 1368-1911) ซึ่งอยู่ในช่วงราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง ทั้งนี้ แผนที่แสดงภูมิภาคเอเชียของจีน รวมถึงแผนที่ซึ่งจัดทำขึ้นโดยนักเขียนแผนที่ชาวญี่ปุ่นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 แสดงว่าหมู่เกาะเซินกาคุ/เตียวหยู เป็นส่วนหนึ่งของประเทศจีน (ขณะที่ ก่อนปี พ.ศ. 2427 ไม่มีข้อมูลอ้างอิงถึงหมู่เกาะดังกล่าวในเอกสารทางการของญี่ปุ่น)

- ญี่ปุ่นยึดครองหมู่เกาะดังกล่าวในปี พ.ศ. 2438 ตามการลงนามในสนธิสัญญาชิโมโนเซกิ ภายหลังจากที่จีนแพ้สงคราม

ภาพที่ 2 แผนที่วาดโดยนักเขียนแผนที่ชาวญี่ปุ่น แสดงว่าเกาะเซินกาคุ/เตียวหยูเป็นของจีน

MACROECONOMIC ANALYSIS BRIEFING

ส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

จีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 อย่างไรก็ตาม จดหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2428 (ค.ศ. 1885) แสดงให้เห็นถึงความวิตกกังวลของญี่ปุ่นเกี่ยวกับการตอบสนองของจีน หากญี่ปุ่นแสดงท่าทีการยึดครองหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู อย่างเป็นทางการ ซึ่งบ่งชี้ว่าญี่ปุ่นรู้ว่าหมู่เกาะดังกล่าวไม่ใช่ดินแดนที่ไม่มีเจ้าของ (Terra Nullius) อย่างที่ญี่ปุ่นได้กล่าวอ้างไว้

- แลกเปลี่ยนพหุศตวรรษว่า "อำนาจอธิปไตยญี่ปุ่นจะจำกัด อยู่ที่เกาะฮอนชู เกาะฮอกไกโด เกาะคิวชู เกาะชิโกกุและเกาะเล็กอื่นๆ ที่เรากำหนด ซึ่ง "เรา" หมายถึงผู้ชนะสงครามโลกครั้งที่สองที่พบกันที่กรุงพหุศตัม (สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐประชาชนจีน) โดยญี่ปุ่นได้ยอมรับเงื่อนไขของประกาศดังกล่าว

- จีนออกมาประท้วงการโอนอำนาจการครอบครองหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู ของสหรัฐฯ เป็นของญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2514 (ค.ศ. 1971)

ทั้งนี้ จีนอ้างว่า นายเซียงไคเช็ก (Chiang Kai-Shek) หัวหน้าพรรคกั๋วมินตั๋ง (Guomindang) ล้มเหลวในการต่อต้านการตัดสินใจของสหรัฐฯ ในการให้สิทธิการครอบครองหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู แก่ญี่ปุ่น เนื่องจากในช่วงดังกล่าว นายเซียงไคเช็กต้องการการสนับสนุนจากทางการสหรัฐฯ

นอกจากนี้ ในเดือน เมษายน 2555 ได้หวั่นปฏิเสธคำเชิญจากจีนที่จะร่วมกันแก้ไขข้อพิพาทดินแดนกับญี่ปุ่น โดยจีนยังคงยืนยันในสิทธิการครอบครองหมู่เกาะดังกล่าว แม้ว่าจะเกิดกรณีพิพาทกับไต้หวัน

2) จุดยืนญี่ปุ่น ญี่ปุ่นยืนยันว่ากรณีพิพาทเรื่องดินแดนบริเวณหมู่เกาะดังกล่าวไม่จำเป็นต้องแก้ไข โดยได้โต้แย้งเหตุผลของทางการจีนไว้ดังนี้

- หมู่เกาะดังกล่าวไม่มีผู้อยู่อาศัย และก่อนปี พ.ศ. 2438 ไม่มีหลักฐาน แสดงว่าจีนครอบครองหมู่เกาะดังกล่าว

- หมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของไต้หวัน หรือส่วนหนึ่งของหมู่เกาะ Pescadores ซึ่งราชวงศ์ชิงของจีนยกให้ประเทศญี่ปุ่นตามมาตราที่ 2 ในสนธิสัญญาชิโมโนะเซกิ จึงไม่ถึงว่าญี่ปุ่นได้สละสิทธิการยึดครองหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู ตามมาตราที่ 2 ของสนธิสัญญาซานฟรานซิสโก

- แม้ว่าหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู จะได้รับการครอบครองโดยสหรัฐฯ ระหว่างปี พ.ศ. 2488- 2515 (ค.ศ. 1945-1972) ตามสนธิสัญญาซานฟรานซิสโก อย่างไรก็ตาม หมู่เกาะดังกล่าว อยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515

- ญี่ปุ่นอ้างว่าจีนและไต้หวันเริ่มอ้างกรรมสิทธิ์ในหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู ในปี พ.ศ. 2514 ภายหลังจากที่องค์การสหประชาชาติรายงานว่าอาจมีแหล่งน้ำมันและแหล่งก๊าซธรรมชาติบริเวณหมู่เกาะดังกล่าว

ภาพที่ 3 แผนที่ทางการจีนในปี ค.ศ. 1969 ซึ่งแสดงว่าหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยูเป็นของญี่ปุ่น

อ้างอิงจาก: Washington Times

3) จุดยืนสหรัฐฯ สหรัฐฯไม่ได้ระบุอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับประเทศผู้มิสิทธิการครอบครองหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู อย่างไรก็ตาม ทางการสหรัฐฯได้แถลงการณ์ในปี พ.ศ. 2547 2553 และเดือนกันยายน 2555 ว่าญี่ปุ่นได้ครอบครองหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยูเป็นอย่างดี ซึ่งตามสนธิสัญญาความร่วมมือและความมั่นคงของระหว่างสหรัฐฯอเมริกาและญี่ปุ่น (Mutual Cooperation and Security between the United States and

MACROECONOMIC ANALYSIS BRIEFING

ส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

Japan Treaty) ในปี พ.ศ. 2503 (ค.ศ. 1960) ซึ่งระบุให้สหรัฐฯ ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ญี่ปุ่น หากผู้ใดก็ตาม ซึ่งหมายรวมถึงทางการเงิน โจมตีหรือพยายามที่จะครอบครองหมู่เกาะดังกล่าว

4. สถานการณ์ล่าสุด

○ วันที่ 6 กันยายน 2555 รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศซื้อหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู เป็นจำนวนเงิน 2.05 พันล้านเยน (หรือ 26.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) จากเอกชนชาวญี่ปุ่น ซึ่งเกาะดังกล่าวยังเป็นที่ยกเถียงเรื่องกรรมสิทธิ์ระหว่างทางการจีนและญี่ปุ่นอยู่ในขณะนี้ โดยรัฐบาลญี่ปุ่นอ้างว่าการซื้อหมู่เกาะครั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เอกชนญี่ปุ่นหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในหมู่เกาะนี้

○ เงินออกมาต่อต้านการกระทำของรัฐบาลญี่ปุ่นในหลายวิธีการ ดังนี้

- ประชาชนชาวจีนออกมาประท้วงอย่างรุนแรง และทำลายทรัพย์สินของธุรกิจ ร้านค้า ภัตตาคาร และโรงงานของญี่ปุ่นหลายแห่งในจีน อีกทั้ง คว้าบาตรสินค้าและบริการของญี่ปุ่น
- ทางการเงิน เพิ่มอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นในจีน
 - กรมศุลกากรของจีนจะเพิ่มความเข้มงวดและความถี่ในการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้ามาจากญี่ปุ่นให้มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของญี่ปุ่นไปยังจีนขยายตัวชะลอลง
 - การกีดกันบริษัทญี่ปุ่นที่จะเข้าประมูลในโครงการต่างๆ

○ บริษัทญี่ปุ่นในจีน

- บริษัทขนาดใหญ่หลายแห่งของญี่ปุ่นในจีน อาทิ โตโยต้า โซนี่ พานาโซนิค และแคนนอน เป็นต้น ประกาศระงับการผลิตและปิดโรงงาน ในช่วงสัปดาห์ 17-28 กันยายน 2555 ที่ผ่านมา ระหว่างเหตุการณ์ประท้วงรุนแรง
- บริษัทและผู้ประกอบการสัญชาติญี่ปุ่นที่ตั้งอยู่ในจีน มีแผนโยกย้ายกิจการและการลงทุนไปยังประเทศอื่น

○ รัฐบาลสหรัฐฯ ต้องการให้จีนและญี่ปุ่นยุติความขัดแย้งโดยรวมเพื่อไม่ให้เหตุการณ์บานปลาย โดยสหรัฐฯ ได้เข้าเจรจากับจีนและญี่ปุ่นในระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ทั้งจีนและญี่ปุ่นยังไม่มีความตั้งใจที่จะยุติความขัดแย้ง

○ ล่าสุดวันที่ 28 กันยายน 2555 ทางการเงินและทางการญี่ปุ่นยังคงมีการพิพาทระหว่างกันถึงกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะเซนกากุ/เตียวหยู ในเวทีการประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 67 ในนครนิวยอร์ก สหรัฐฯ

5. ผลกระทบต่อไทย

กรณีข้อพิพาทระหว่างจีนและญี่ปุ่นในครั้งนี้ มีนักวิเคราะห์หลายท่านมองว่า อาจส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจเป็นลูกโซ่ แต่จะเป็นเพียงแค่นในระยะสั้นๆ เท่านั้น และอาจจะส่งผลดีต่อประเทศข้างเคียงในบางกลุ่มประเทศอีกด้วย ซึ่งไทยเองก็เป็นหนึ่งในประเทศที่อาจได้รับประโยชน์นั้นด้วย โดยสามารถแบ่งผลกระทบต่อไทยออกเป็น 4 ด้าน ได้ดังนี้

1) ช่องทางการท่องเที่ยว

- บรรยากาศการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ณ ขณะนี้ จากการยกเลิกแผนที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวระหว่างกันนั้น ส่งผลดีต่อไทยเนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งสองประเทศจะเบนเข็มการเดินทางมาที่ไทยแทน

MACROECONOMIC ANALYSIS BRIEFING

ส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

- ไทยมีความเสี่ยงจากกรณีพิพาทดังกล่าวในรายสินค้าจำพวกชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และส่วนประกอบรถยนต์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อไทยทางห่วงโซ่อุปทานได้หากทั้งสองประเทศนี้เกิดเปลี่ยนแปลงฐานการผลิตหรือ ยกเลิกการนำเข้าสินค้าระหว่างกัน

3) ช่องทางการลงทุน

- ในกรณีของญี่ปุ่น มีโรงงานอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ตั้งอยู่ในจีนเป็นจำนวนมาก การพิพาทดังกล่าวที่ยืดเยื้อยาวนาน อาจส่งผลทำให้นักลงทุนญี่ปุ่นเริ่มมองหาฐานการผลิตใหม่ ซึ่งไทยเองก็เป็นหนึ่งในกลุ่มอาเซียนที่อาจได้รับประโยชน์ครั้งนี้ไปด้วย

- ในกรณีของจีนเองปี พ.ศ. 2555 นี้มีแผนการลงทุนกับไทยเพิ่มเติม จากแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างไทย-จีน ในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า ซึ่งการพิพาทดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้จีนเข้าลงทุนเพิ่มเติมกับไทยอีก ล่าสุด 6 เดือนแรกปี พ.ศ. 2555 นี้ จีนได้ยื่นขอรับส่งเสริมการลงทุน 18 โครงการในไทย ซึ่งคิดเป็นมูลค่ากว่า 5.5 พันล้านบาท

- อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งระหว่างจีนและญี่ปุ่นอาจส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการค้า และการลงทุนในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะความคืบหน้าในการเจรจาในกรอบ ASEAN+3

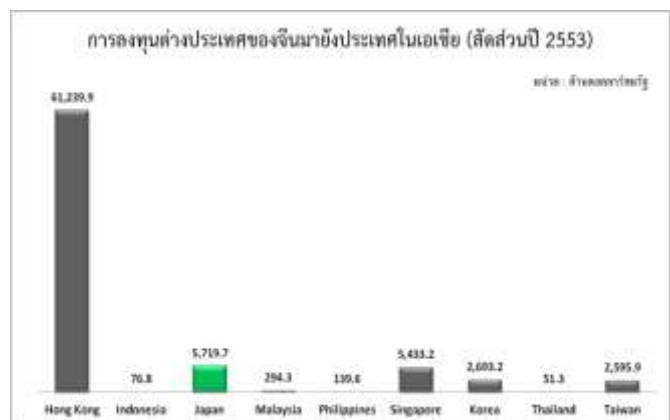
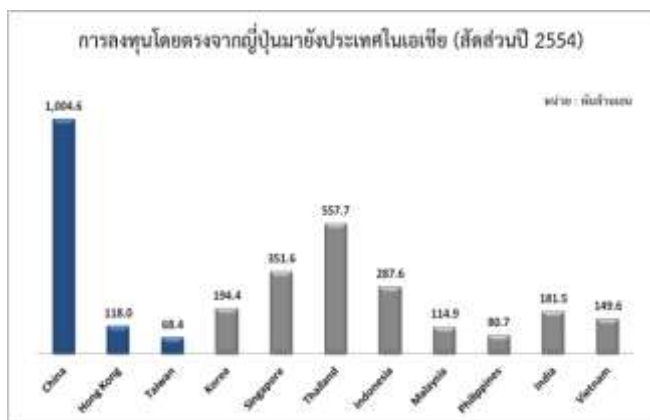
ภาพที่ 6 เหตุเพลิงไหม้โรงงานรถยนต์โตโยต้า จากการชุมนุมประท้วงของชาวจีน

4) ช่องทางการเงิน

- ทั้งนักลงทุนจีนและญี่ปุ่นต่างมีสัดส่วนการลงทุนระหว่างกันในสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศต่างๆ ในเอเชีย ซึ่งหากทั้งสองประเทศยังคงขัดแย้งกันเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน อาจส่งผลทำให้เงินทุนต่างๆ ไหลออกจากจีนกระจายมาสู่กลุ่มประเทศต่างๆ ในเอเชียมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยก็อาจรับเงินทุนไทยไหลเข้าประเทศเพิ่มขึ้น

➤ ภาพที่ 6 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในญี่ปุ่นและจีน แยกตามรายประเทศ

➤ ที่มา: CEIC

- จากกรณีพิพาทดังกล่าว อาจส่งผลให้การลงทุนระหว่างจีนและญี่ปุ่นมีความแปรปรวน อาจมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างสองประเทศเข้ามาสู่ตลาดอาเซียนมากขึ้น ขณะที่ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับทั้งประเทศจีนและญี่ปุ่น ซึ่งมีฐานผลิตในไทยอยู่แล้ว ทำให้มีความเป็นไปได้สูงที่จะมีเม็ดเงินลงทุนไหลเข้าสู่ตลาดไทย

MACROECONOMIC ANALYSIS BRIEFING

ส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

ด้วย โดยในปี 54 จีนมีเงินลงทุนเข้ามาในไทยจำนวน 28.4 พันล้านบาท ขณะที่ญี่ปุ่นมีเงินลงทุนเข้ามาในไทยจำนวน 193.8 พันล้านบาท

6. บทสรุป

กรณีพิพาทระหว่างจีนและญี่ปุ่นในประเด็นกรรมสิทธิ์เกาะเซนกาคุ/เตียวหยู นั้น ไม่ใช่เรื่องใหม่ หากแต่เป็นปัญหาเรื้อรังมากกว่า 200 ปี และอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภูมิภาค และอาจเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือในกรอบ ASEAN+3 ได้

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันไทยจะยังไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่ด้วยความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของไทยกับเศรษฐกิจจีนและญี่ปุ่น ผ่านช่องทางการค้า การท่องเที่ยว การลงทุน และการเงิน ในปัจจุบันที่อยู่ในระดับสูง อาจทำให้ประเด็นกรณีพิพาทนี้ ส่งผลกระทบต่อไทยในระยะต่อไปได้ จึงเป็นประเด็นที่ไทยควรจับตาอย่างใกล้ชิด